

Bölüm 8

BİBLİYOTERAPİ

Fatih BAL¹

GİRİŞ

Edebiyat ve sanat insanların değerlerini, deneyimlerini etkilemesi açısından güçlü iletişim araçları olmaktadır. Geniş bir perspektiften okumak, yaratıcı ifade sanat terapisi alanı olarak sınıflandırılabilir. Kitaplar, video, resim ve tiyatro gibi çeşitli medyayı da barındırabilen kapsamlı bir kavramdır. Okuma organik olarak konuşma, dinleme, yazma ve düşünme işlevleri ile bağlantılıdır. İnsan iletişim becerilerinin kilit unsurlarından biridir ve çok sezgiseldirler. Öğrenmeye çalışmasanız bile, doğru ortama maruz kalırsanız doğal olarak öğrenebilirsiniz. Öte yandan, okuma ve yazma, bir çift işlev tarafından öğrenilmesi gereken edinilmiş işlevlerdir. Öte yandan, dinleme ve yazma not yazmaya karşılık gelir. Okuma ve konuşma okuma tartışmalarına aittir. Bu haliyle, okumayı bilgiyi girmek, arşivlemek ve ifade etmek için bütüncül bir sistem bağlamında tanımlayabiliriz.

Günümüzde ruh sağlığı sorunları giderek artmaktadır. Sorunlar artınca tedavi yöntemleri de farklılaşmaktadır. Hekimler ve terapistler geçmişten bugüne ruh sağlığı sorunlarına farklı tedavi yöntemleri kullanılmıştır. İlaç tedavisi ve konuşma terapisi en önemlileridir. Terapistlerin belki en son önerdiği ve danışanın ise zor uyguladığı kitap okuma bir tedavi yöntemi olarak kullanılmaktadır (Bal, 2018).

Psikolojiyi desteklemek için literatürü kullanan bir tedavi yaklaşımı olan bibliyoterapi, genellikle başka tür tedavileri desteklemek için uyarlanan veya kullanılan çok yönlü ve uygun maliyetli bir tedavi yöntemi olmaktadır.

Bibliyoterapi genellikle insanların duygusal problemlerle, zihinsel hastalıklarla veya yaşamlarındaki değişikliklerle başa çıkmalarına yardımcı olmak için veya kişilik gelişimini teşvik eden literatür kullanımı anlamına gelmektedir. Çok yönlülüğü ve uyarlanabilirliği kişisel gelişimde destek olarak kullanılmasındaki ana nedenlerdendir.

---

¹ Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Gelişim Üniversitesi, İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Psikoloji Bölümü, fbal@gelisim.edu.tr, ORCID: 0000-0002-9974-2033

KAYNAKÇA

- Afolayan, J.A. (1992). Documentary perspective of bibliotherapy in education. *Reading Horizons*, 33(1),137-148.
- Adebayo, J.O. (2017). *Bibliotherapy*. Nigeria: Michael and Cecilia Ibru University.
- Aiex, N.K. (1993). *Bibliotherapy*. Bloomington: ERIC Publications.
- Bal, F. (2018). Bibliyoterapi uygulamasının depresyon üzerindeki etkinliğinin değerlendirilmesi. *Journal of Social And Humanities Sciences Research (JSHSR)*, 5(24), 1630-1640.
- Bibliotherapy (1982). *Fact Sheet*. Urbana, IL: ERIC Clearinghouse on Reading and Communication Skills.
- Brewster, L., Sen, B., & Cox, A. (2012). Legitimizing bibliotherapy: Evidence-based discourses in healthcare. *Journal of Documentation*, 68(2), 185-205.
- Eliasa, E.E. (2011). *Bibliotherapy as a method of meaningful treatment*. Yogyakarta: Universitas Negeri Yogyakarta.
- Forgan, J.W. (2002). Using bibliotherapy to teach problem solving. *Intervention in School and Clinic*, 38 (2), 75-82.
- Gladding, S.T. (2005). *Counseling as an art: The creative arts in counseling*. Alexandria: American Counseling Association.
- Halstead, J. (1991). *Guiding gifted readers*. Melbourne: Hawker Brownlow Education.
- Hayati, A.M. (2002). *Bibliotherapy*. Bloomington: ERIC Publications.
- Hebert, T., & Furner, J. (1997). Helping high ability students overcome maths anxiety through bibliotherapy. *Journal of Secondary Gifted Education*, 8(4), 164-179.
- Janavičienė, D. (2010). Bibliotherapy process and type analysis: Review of possibilities to use it in the library. *II Tiltai*. Klaipėda University, (Lithuanian) 4(53) 119-132.
- Kinney, M.M. (1962). The bibliotherapy program: Requirements for training. *Library Trends*, 11(2),127-135.
- Levin, L., & Gildea, R. (2013). Bibliotherapy: Tracing the roots of a moral therapy movement in the united states from the early nineteenth century to the present. *Journal of the Medical Library Association: JMLA*, 101(2), 89-91.
- Macdonald, J., Vallance, D., ve McGrath, M. (2013). An Evaluation of a collaborative bibliotherapy scheme selivered via a library service. *Journal of Psychiatric and Mental Health*, 20, 857-865.
- McMillen, P.S. (2006). A therapeutic collaboration: The bibliotherapy education project at Oregon State University.
- Morawski, C. (1997). A role for bibliotherapy in teacher education. *Reading Horizons*, 37(3), 243-259.
- Myers, J.E. (1998). Bibliotherapy and DCT: Co-constructing the therapeutic metaphor. *Journal of Counseling and Development*, 76(3), 243-250.
- Pardeck, J.T. (1993). Literature and adoptive children with disabilities. *Early Child Development and Care*, 91, 33-39.
- Pardeck, J.T. (1995). Bibliotherapy: an innovative approach for helping children. *Early Child Development and Care*, 110, 83-88.
- Pardeck, J.T. ve Pardeck, J.A. (1998). An exploration of the uses of children's books as an approach for enhancing cultural diversity. *Early Child Development and Care*, 147, 25-31.
- Prater, M.A., Johnstun, M.L., Dyches, T.T. ve Johnstun, M.R. (2006). Using children's books as bibliotherapy for at-risk students: A guide for teachers. *Preventing School Failure*, 50(4), 5-13.
- Shechtman, Z.(2009). *Treating child and adolescent aggression through bibliotherapy*. New York: Springer Science Business Media.
- Tews, R.M. (1962). Bibliotherapy. *Library Trends*,11(2),97-105.
- Weimerskirch, P., 1965. Benjamin Rush and John Minson Galt, II: Pioneers of bibliotherapy in America. *Bulletin of the Medical Libraries Association*, 53 (4), 510-526.
- Wilson, S., & Thornton, S. (2008). The factor that makes us more effective teachers: Two pre-service primary teachers experience of bibliotherapy. *Mathematics Teacher Education and Development*, 9, 21-35.